

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Hurá do přírody

Obsah

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	1
1. Identifikační údaje	3
2. Obecná charakteristika školy.....	4
2.1. Historie	4
2.2. Charakter budovy	4
2.3. Lokalita	4
2.4. Děti	4
3. Podmínky vzdělávání	5
3.1. Věcné vybavení.....	5
3.2. Životospráva	5
3.3. Psychosociální podmínky.....	6
3.4. Organizace chodu MŠ.....	6
3.5. Řízení mateřské školy	7
3.6. Personální zajištění.....	7
3.7. Spoluúčast rodičů	7
3.8. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	8
3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	8
3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	8
4. Charakteristika vzdělávacího programu	10
4.1. Zaměření MŠ, návaznost na prostředí, historii	10
4.2. Průběžné cíle	10
4.3. Specifické cíle školní vzdělávací činnosti	11
4.4. Formy a metody vzdělávání.....	11
5. Integrované vzdělávací bloky	12
5.1. Školní projekty.....	21
5.3. Rozšiřující nabídka MŠ v průběhu školního roku.....	21
6. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání	21

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a mateřská škola Žabeň, příspěvková organizace

Sídlo: 739 25 Žabeň 150

Ředitelka: Mgr. Kateřina Mannheimová

Telefon: **558 637 490, 722 661 122**

E-mail: reditelka@skola-zaben.cz

ID dat. schránky: uc9mjci

Telefon MŠ: 558 655 478

Web: www.skola-zaben.cz

IČO: 73 184 217

IZO MŠ: 107622351

RED IZO: 600134539

Zřizovatel: Obec Žabeň, Žabeň 62, 738 01 Frýdek-Místek

Telefon: 558 655 466

E-mail: obec@zaben.cz

číslo jednací:

Platný od: 1. září 2020

2. Obecná charakteristika školy

Základní škola a mateřská škola Žabeň, příspěvková organizace vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní výdejny.

Mateřská škola v Žabni je dvoutřídní s kapacitou 41 dětí. Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let.

Posláním naší mateřské školy je zejména podporovat zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytvářet optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj, v návaznosti na jeho výchovu v rodině a v úzké součinnosti s rodinou. Základem učení dítěte v předškolním věku je vlastní prožitek, vnitřní motivace a situační učení.

2.1. Historie

Historie školy v Žabni sahá už od roku 1904, kdy se nacházela v dnešním obecním úřadě. Budova současné školy byla postavena v roce 1961 a v letech prošla v 2011 – 2013 rozsáhlou rekonstrukcí.

2.2. Charakter budovy

Škola se nachází v klidné části obce v letech 2011 – 2013 byla vyměněna okna, zateplena budova, vyměněna elektroinstalace, bylo přistaveno 2. podlaží školy a byly rozšířeny prostory mateřské školy. Nejen nové podlaží, ale celá škola je vybavena novým moderním nábytkem a technikou. Tím se škola v Žabni zařadila mezi nejmodernější ve svém okolí. Třída mateřské školy, která prošla rekonstrukcí a byla rozšířena, se nachází v přízemí dvoupatrové budovy. V prvním nadzemním podlaží je zřízena druhá třída mateřské školy. Prostory mateřské školy dále nabízejí hernu, umývárnu, WC, dětskou šatnu a zázemí pro pedagogy. Prostory školy působí vzdušně a odlehčené, pozitivně zvolená barevnost malby přispívá k útulnému a příjemnému dojmu. Budovu obklopuje, obcí spravovaná, velká zahrada s moderními herními prvky pro děti.

2.3. Lokalita

Žabeň je malá obec v okrese Frýdek - Místek. Vzhledem ke svému umístění je příležitostí pro lidi, kteří hledají „cestu z města“ a zároveň chtějí zachovat jeho rychlou dostupnost. Dopravní spojení do obce je autobusové a silniční.

2.4. Děti

Naše mateřská škola je dvoutřídní předškolní zařízení s kapacitou pro 41 dětí ve věku zpravidla od 3 do 6 let s celodenním provozem, poskytující výchovnou, vzdělávací, sociální a poradenskou péči.

3. Podmínky vzdělávání

Předškolní vzdělávání se přizpůsobuje vývojovým kognitivním podmínkám, sociálním a emocionálním potřebám dětí 3- 6letých, dbá na respektování vývojových specifik.

3.1. Věcné vybavení

Věcné vybavení odpovídá požadavkům hygienických norem i každodenního bezpečného běžného provozu. Místnosti jsou vybaveny novým účelným nábytkem. Prostory působí vzdušně, dobře zvolená pozitivní barevnost malby přispívá k útulnému a příjemnému dojmu. Ve třídě jsou vytvořena klidová místa pro individuálnější práci s dítětem či pro relaxaci dítěte. Mateřská škola má dostatek hraček, stavebnic, her rozvíjejících jak jemnou motoriku dětí, tak jejich dovednosti a schopnosti samostatně přemýšlet a jednat. Stále doplňujeme didaktické pomůcky, obrazové materiály a knihy pro výchovně vzdělávací proces. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby byly dobře vidět a děti si je mohly samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení a osvojily si pravidla pro jejich užívání. Využíváme i výukových materiálů základní školy. K tělovýchovným a sportovním aktivitám může mateřská škola též využívat sál mimo budovu školy v místním KD. Zde je k dispozici základní tělocvičné nářadí a náčiní. Školu obklopuje zahrada a hřiště s herními a sportovními prvky. Celý areál je oplocen. Pro výchovně vzdělávací proces a pro radost z pohybu na čerstvém vzduchu je škola hojně využívá.

3.2. Životospráva

Stravování

Všechny zapsané děti mají v MŠ dopolední přesnídávku, oběd a odpolední svačinu. Přesnídávku a odpolední svačinu zajišťuje škola, obědy jsou dováženy z jídelny Základní školy v Paskově. Každý jídelní lístek je sestavován s ohledem na požadované normy zdravého a vyváženého stravování. Děti denně dostávají ovoce nebo syrovou zeleninu. Jídelníček je k dispozici na nástěnce v MŠ. Pedagogové a pracovníci jídelny evidují alergie dětí uvedené rodiči. Pro dodržování pitného režimu po celý den mají děti k dispozici ve třídě dostatek tekutin – dětem je nabízen ovocný nebo bylinný čaj, v letních měsících neslazené, neperlivé minerálky. Osobní hygiena dětí probíhá před a po každém jídle, dále dle individuálních potřeb jednotlivce. Každý má svůj ručník.

Pobyt venku

Každodenní dopolední i odpolední pobyt dětí venku se přizpůsobuje klimatickým podmínkám: v případě velmi nepříznivého počasí – dešť, vítr, mráz – pobyt lze zkrátit a naopak v případě pěkného počasí lze přesunout i dopolední činnosti ven a prodloužit i odpolední pobyt venku. Pedagogické pracovníce sledují stav ovzduší a teplotu. Délka a náročnost procházky je určována individuálními možnostmi a potřebami dětí. Děti mají dostatek volného pohybu i TV chvílek jak ve třídě, tak i při procházkách v okolí školy, na zahradě či na hřišti.

Odpolední odpočinek

Při odpoledním odpočinku dodržujeme hygienické a zdravotní normy. Před odpočinkem i po odpočinku je zajištěno vyvětrání místnosti. Děti se na odpočinek převlékají do pyžama a ukládají se na matrace s lůžkovinami. S ohledem na potřeby jednotlivců a podmínek ve třídě lze odpočinek zkrátit i mladším dětem. V žádném případě nenutíme děti ke spánku. Děti předškolního věku (poslední rok před

nástupem do základní školy) mají odpolední klid upravený vzhledem k věku a potřebám, odpočívají při poslechu čtené či reprodukované pohádky, věnují se klidovým aktivitám a posléze předškolním činnostem. Matrace a lůžkoviny jsou uloženy odděleně v jednotlivých boxech. Pyžama jsou ukládána do značkou označených boxů s lůžkovinami. Provětrávání matrací, lůžkovin a pyžam samozřejmostí.

3.3. Psychosociální podmínky

Smyslem práce pedagogů je vytvářet ve škole přátelské, tolerantní, klidné, laskavé prostředí, aby se dítě v předškolním zařízení cítilo v pohodě a bezpečně. Hned od ranního příchodu dětí do MŠ se pedagogové snaží vytvořit přátelské a podnětné prostředí. Učitelé respektují individualitu dítěte, pěstují u dětí empatii, pomáhají dětem začlenit se mezi ostatní, najít kamarády. Pedagogové se snaží přistupovat ke všem dětem objektivně – každé dítě je individualita s vlastními potřebami, životním tempem, potřebou si povídat, nebo naopak nepovídat. Pedagogové podporují samostatnost dětí ve vyjadřování, a to zvláště dětí nesmělých a méně průbojných. Pedagogové omezují případnou přehnanou soutěživost, řevnivost mezi dětmi. Odmítají bojové a agresivní hry. Učí děti hrát si tak, aby se hra líbila nejen jejímu strůjci, ale i kamarádovi ve hře. Snaží se, aby se dítě cítilo v prostředí MŠ dobře, jistě, bezpečně a spokojeně. Všechny děti mají rovnocenné postavení, nikdo není zvýhodňován. Jsou dány stejné podmínky pro obě pohlaví. Společně s dětmi pedagogové vytvářejí pravidla soužití, která se snaží všichni respektovat. Tak vzniká řád, který učí děti pravidlům soužití a zároveň vede k vytvoření kamarádkého a zdravého prostředí.

3.4. Organizace chodu MŠ

Provozní doba naší mateřské školy je od 6:30 do 16:15 hodin. Děti se ráno scházejí ve třídě „Žabičky“, v 7:30 přechází „Zajíčci“ do své třídy a v 15:30 se všechny děti opět schází ve třídě „Žabičky“.

Obsazení tříd dětmi: třída ŽABIČKY: 2 – 5 let

 třída ZAJÍČCI: 4 – 6 let

Je stanoven vnitřní režim, který se však operativně přizpůsobuje aktuálnímu stavu, jednotlivým potřebám dětí a atmosféře ve třídě.

6:30 – 8:00	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovnícím do třídy, volné spontánní zájmové aktivity, komunikace s učitelkou či vrstevníky
8:00 - 9:00	Volné hry, diagnostické činnosti, individuální práce s dětmi, pohybové aktivity, tělovýchovné chvílky, popř. relaxační cvičení, komunitní kruh, hygiena, dopolední svačina
9:00- 9:30	Didakticky zacílené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, celoroční využití „ přírodní zahrady“ EVVO
9:30 -11:30	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost

11:30 -12:00	Oběd a osobní hygiena dětí
12:00 -14:00	Příprava na odpočinek, poslech čteného literárního textu, spánek a odpočinek, respektující rozdílné potřeby dětí, poslech relaxační hudby
14:00 -16:15	Převlékání, hygiena, odpolední svačina, volné hry, zájmové činnosti, pohybové aktivity, dokončování činností či výrobků z dopoledního bloku, diagnostická činnost, individuální práce s dětmi, v případě příznivého počasí využití „přírodní zahrady“, doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci

Učitelé se snaží o vyvážený poměr spontánních a řízených činností, které s dětmi provádí skupinově a individuálně. Frontální metodu užívají v nezbytné míře. Při odpočinku se pedagogové snaží vytvořit co nejoptimálnější podmínky jak pro mladší děti, tak pro předškoláky.

3.5. Řízení mateřské školy

Jsme malá dvoutřídní škola při malotřídní ZŠ a tak je řízení postaveno především na osobních kontaktech, komunikaci a vzájemné dohodě. Mezi zaměstnanci jsou dobré osobní vztahy, vstřícná a živá komunikace, která probíhá každodenně všemi směry. Statutárním orgánem je ředitelka, učitelky rozhodují na úrovni třídy, řeší aktuální denní problematiku třídy. Všechny povinnosti, pravomoci a úkoly jsou vymezeny v pracovních náplních zaměstnanců a řádu školy. Práci všech zaměstnanců vyhodnocuje ředitelka. Práci ředitelky vyhodnocuje zřizovatel Obec Žabeň. Škola s rodiči stále komunikuje, nejen ústně přes zaměstnance, ale i prostřednictvím třídních schůzek, individuálních konzultací, nástěnek, webu a emailové pošty.

3.6. Personální zajištění

Pedagogický tým je tvořen 4 pedagogy a 1 asistentkou pedagoga. Pedagogové se aktivně zúčastňují DVPP k získávání nových poznatků, které pak aktivně využívají v praxi, zpracovávají a předávají ostatním. Samozřejmostí je i samostudium pracovníků. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě v rozsahu dvou a půl hodiny. Směny pedagogů jsou rozvrženy s důrazem na maximální zohlednění potřeb dětí a efektivity využití pracovní doby. Ve škole dále pracují provozní zaměstnanci – hospodářka, pomocná kuchařka, školnice - uklízečka. Všichni zaměstnanci školy neustále usilují o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodinou, mezi zaměstnanci navzájem. Chovají se a jednájí profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.7. Spoluúčast rodičů

Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jejich individuálních pokrocích v rozvoji učení a socializace. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně a diskrétně. Učitelky poskytují rodičům i poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Během roku škola pořádá akce, kdy se mají rodiče možnost setkat s ostatními rodiči, učiteli i dětmi. Jedná se o různé besídky, programy ve spolupráci se ZŠ a obcí Žabeň. Třídní schůzka je svolávána pravidelně před zahájením školního roku a dále dle potřeby. Rodiče jsou o všem informováni průběžně – při osobních rozhovorech nebo prostřednictvím nástěnky a webových stránek.

3.8. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Cílem mateřské školy je vytvořit všem dětem optimální podmínky k všestrannému rozvoji jejich osobnosti v souladu s jejich individuálními možnostmi a potřebami. Úzká spolupráce s rodinou a poradenskými zařízeními je samozřejmostí. Na základě doporučení vydaného školským poradenským zařízením zajišťujeme nejvhodnější aplikaci všech přiznaných podpůrných opatření ve výchově a vzdělávání daného dítěte. Vždy podporujeme dítě v rozvoji jeho samostatnosti. Taktně a individuálně přistupujeme k dětem ze sociálně či kulturně znevýhodněného prostředí, nebo z jinak znevýhodněného zázemí. Vytváříme podmínky k naplnění vzdělávacích možností a k uplatnění a užívání práv na rovnoprávném základě pro všechny děti bez rozdílu. Důležitou podmínkou úspěšnosti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je erudovanost pedagogů, týmová spolupráce školy se školskými poradenskými zařízeními. Základem je ovšem každodenní partnerská spolupráce s rodiči dětí.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Náš školní vzdělávací program nabízí ve spolupráci se základní školou rozšířenou nabídku aktivit vhodných pro děti s mimořádnými schopnostmi a nadáním dle jejich individuálního zájmu a potřeb. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, bude rodičům dítěte doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, bude škola postupovat při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování dle platné legislativy.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vytváříme bezpečné a podnětné prostředí ke specifickému věku dětí s odpovídajícím materiálním vybavením. Citlivě reagujeme na individuální potřeby a zájmy dětí. Zajišťujeme vyhovující režim dne (pravidelnost, dostatek času na činnosti, stravování a odpočinek). Nastavujeme pro děti srozumitelná pravidla laskavým a důsledným přístupem. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tři let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost,
- časová nenáročnost,
- známé prostředí a nejbližší okolí,
- smysluplnost a podnětnost,
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

V případě, že budou do školy přijaty více než 4 děti spadající do výše uvedené věkové kategorie, bude pedagogický personál posílen o chůvu, která bude spolupracovat s učiteli, pomáhat zejména se zajištěním osobní hygieny dětí, stravování a sebeobsluhou (dokrmování, oblékání).

4. Charakteristika vzdělávacího programu

4.1. Zaměření MŠ, návaznost na prostředí, historii

Naše mateřská škola je dvoutřídní zařízení sdílející budovu s malotřídní školou a z toho vyplývají jistá specifika pro vytváření vzdělávacího programu, který je členěn do sedmi integrovaných bloků. Kládeme důraz na individuální přístup k dětem, spolupráci mladších a starších dětí, využití všech běžných životních situací k výchově a vzdělávání dětí. Okolí mateřské školy, ať už je to zahrada, louka nebo hřiště, přímo vybízí k využití při tvorbě vzdělávacího programu. Také samotná obec, její okolí i historický kontext jsou zakomponovány do dalšího vzdělávání dětí. Uvědomujeme si, jak je důležité nezapomínat na místo svého narození a bydliště, vážit si ho a znát ho. Čteme dětem pohádky a příběhy, které se vztahují k danému tématu. Každodenní nabídkou činností v dětech probouzíme aktivní zájem o poznání a objevování světa i přírody.

4.2. Průběžné cíle

Průběžné cíle jsou naplňovány každodenními činnostmi a zážitky dětí. Cílem je, aby děti získaly dobré základy do života i pro další vzdělávání.

Sebeobsluha

- **umět se samostatně oblékat** – zapínat knoflíky, zip, obouvat boty a bačkůrky na správnou nohu, umět si zašněrovat obuv, upravit oděv
- **umět se samostatně najíst** – správně držet lžici, příbor
- **osobní hygiena** – samostatně a včas použít toaletu, splachovat, po použití toalety si umýt ruce, umýt si ruce před i po jídle
- **udržování pořádku** – pořádek ve věcech, umět si uklidit po sobě hračky, pomůcky

Společenské chování

- poprosit, poděkovat, pozdravit
- umět se omluvit za nevhodné chování
- nechovat se nepřiměřeně a agresivně k ostatním
- nežalovat na kamarády
- nepovyšovat se nad ostatní
- při rozhovoru s dětmi nebo dospělými neskákat do řeči
- mluvit slušně, ne vulgárně

Pravidla bezpečnosti

- chování na ulici, přecházení silnice
- chovat se k sobě ohleduplně při práci s nástroji (nůžky, štětec, vybavení pískoviště)
- neohrožovat bezpečnost svoji a kamarádů
- bezpečně nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků

Hodnocení vlastní činnosti

- učit se hodnotit vlastní práci
- schopnost pochválit a uznat práci ostatních dětí

4.3. Specifické cíle školní vzdělávací činnosti

DÍTĚ A JEHO TĚLO – oblast biologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – oblast psychologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, emoční inteligence, jeho citů a vůle, stejně tak i jeho vzdělávací schopnosti a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznání a učení.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ - interpersonální

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti interpersonální je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Podporujeme sebevědomí dítěte.

DÍTĚ A SPOLEČNOST – oblast sociálně kulturní

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně kulturní je uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecně uznávané, morální i etické hodnoty a podílet se na utváření společenské hodnoty.

DÍTĚ A SVĚT – oblast environmentální

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti environmentální je založit u dítěte základní povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí. Specifické cíle směřující k vytváření podmínek pro optimální výchovu a vzdělávání dítěte, které by mělo v průběhu předškolního vzdělávání příležitost získat, jsou ty základní kompetence, které jsou pro jeho osobnostní rozvoj, životní spokojenost a vzdělání žádoucí.

4.4. Formy a metody vzdělávání

- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi
- činnosti, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí
- situační učení (na základě vytvořených situací)
- spontánní sociální učení (přirozená nápodoba)
- didakticky cílené činnosti
- aktivity spontánní i řízené - spontánní a řízené aktivity jsou vyvážené a vzájemně provázané, převládají spontánní činnosti nad řízenými
- skupinové nebo individuální integrované učení

5. Integrované bloky

VÍTEJ VE ŠKOLCE

Tento integrovaný blok je zaměřen na adaptační období nově přichozích dětí. Utváření nových kamarádských vztahů a seznamování se se školkou, jejím režimem a s pravidly. Rovněž se upevňují hygienické a sebeobslužné návyky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- získávání relativní citové samostatnosti, a schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně je prožívat
- seznamování se s pravidly a s chováním ve vztahu k druhému
- rozvoj dovedností a schopností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj dovednosti uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí,
- rozvoj schopnosti adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Navrhované činnosti:

- nácvik správného držení těla, vzpřímená chůze
- souhybné pohyby paží, koordinace těla
- pohybové hry s během
- relaxační činnosti
- představování dětí, znát své jméno, příjmení, adresu...
- vyprávění o prázdninových zážitcích
- neformální rozhovory mezi dětmi i s dospělými
- učení se novým písním a básním
- společné opakování známých písní
- společně stanovení pravidel nekonfliktního, empatického chování
- vyjádření pravidel jednoduchými obrázky
- rytmizace na tělo
- grafomotorické cviky pro uvolnění zápěstí
- kontrola správného držení tužky
- správné zacházení s barvami, štětci, výměna vody...
- hra na zahradě, pravidla bezpečného chování
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- poznáváme časové úseky, rozlišení ráno, poledne, odpoledne, večer

Očekávané výstupy, dítě:

- Zvládá se pohybovat bezpečně ve skupině dětí, na vycházce se pohybuje ve dvojicích, zvládne sebeobsluhu a hygienické a zdravotně preventivní návyky, dokáže se postarat o osobní hygienu, umí stolovat, je samostatný při jídle, pije z hrníčku.
- Přiměřeně věku dítě dokáže vést rozhovor, naslouchat druhým, uposlechnout pokynům a daným pravidlům školky, dokáže se soustředit na poslech pohádky, hudby.
- Dítě je schopno se na určitou dobu odloučit od rodičů a blízkých, je schopno aktivně fungovat i bez nich, rozhoduje si o svých činnostech, v kolektivu při činnostech dokáže vyjadřovat svůj souhlas či nesouhlas.
- Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, herní pravidla.
- Navazuje kontakty s dospělým, přirozeně a bez zábrán dokáže komunikovat s druhým dítětem, navazuje a udržuje si tak dětská přátelství.
- Ve styku s dětmi i s dospělými umí pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnou to, co říká druhý.
- Dodržuje společně dohodnutá pravidla her a činností, zachází šetrně s vlastními a cizími pomůckami (hračkami, knížkami) a dokáže je uklízet na své místo.
- Začleňuje se do třídy a zařazuje se postupně mezi své vrstevníky, se kterými si utváří vztahy. Učí se respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
- Orientuje se bezpečně a jistě ve známém prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).

PODZIME, ŘEKNI NÁM, CO NEVÍME

Tento blok se věnuje na nejbarevnější období roku. Zaměřuje se na získávání poznatků o živé i neživé přírodě, o jejích proměnách a to všemi smysly. Povede k rozlišování vhodnosti a nevhodnosti chování k ní. Zabývá se změnami v přírodě, činnost lidí a radovánky dětí v tomto období.

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla – rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení si základních poznatků a dovedností důležitých pro rozvoj vztahů dítěte k ostatním
- rozvoj prosociálních schopností a dovedností
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám okolí i jeho změnám
- seznamování se s neživou přírodou

Navrhované činnosti:

- koulení k danému cíli
- koulení po šikmé ploše
- házení horním obloukem
- házení lehkými předměty do dálky a na cíl
- využití různých druhů a velikostí míčů
- pohybové hry s míči

- ochutnávání různých druhů ovoce a zeleniny
- poznávání tvarů ovoce a zeleniny hmatem, chutí, čichem
- poznávání volně žijících zvířat
- zásoby zvířat na zimu
- vyhledávání zvířat v encyklopediích a jiných naučných knihách
- dramatizace pohádek o zvířatech
- experimenty s neživou přírodou – sůl, písek, kámen, půda
- poznávání vlastností materiálů – tvrdý, sypký, studený, ostrý...
- prohlížení knížek k tématu
- vycházky do přírody, hledání známých rostlin, stromů, přírodnin
- vytváření pravidel správného chování v lese
- nácvik písní s motivy zvířat, rostlin
- vytleskávání a vytukávání rytmu
- práce s barevnými papíry, nůžkami, lepidlem
- práce s barevnou skvrnou – rozfoukání brčkem (podzimní stromy)
- zapouštění barvy do vlhkého podkladu
- hra na dirigenta, správně reagovat na začátek – konec zpěvu
- obtiskování podzimních listů, práce s přírodninami
- frotáž listů
- kreslení stromu, uvědomění si jednotlivých částí
- modelování zvířecí figury
- tiskátka z brambor
- míchání barev, experimenty s barvami

Očekávané výstupy, dítě:

- Zachovává správné držení těla .
- Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
- Pojmenovává většinu toho, čím je obklopeno.
- Domluví se slovy i gesty, improvizuje.
- Učí se nová slova a aktivně je používá.
- Vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje .
- Porozumí a respektuje pravidla třídy .
- Navozuje dětská přátelství, respektuje ostatní a chce být respektováno.
- Orientuje se bezpečně v na zahradě a v okolí školy.

VÁNOČNÍ ČAS PŘICHÁZÍ

Tento blok se věnuje poznávání vánočních zvyků a tradic. Vede k rozvoji úcty k hodnotám, posiluje vztah k rodině.

Dílčí vzdělávací cíle:

- podpora fyzické pohody
- zlepšování tělesné kondice
- rozvoj poznávacích a volných vlastností - povzbuzování v dalším rozvoji, poznávání a učení
- posilovat a obohacovat vzájemnou pohodu – podporování vztahů dítěte jednoho k druhému
- vytváření povědomí o morálních mezilidských hodnotách
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem – vytváření pozitivních postojů dítěte k okolnímu světu a životnímu prostředí

Navrhované činnosti:

- překážková dráha se skoky
- pohybová improvizace na hudbu – pomalou, rychlou, veselou, smutnou
- pohybové hry
- vyprávění s dětmi o svátku Mikuláše, o Vánocích (advent)
- povídání s důrazem na správnou výslovnost a správné vyjadřování
- didaktické hry se slovy – určování první, poslední hlásky ve slově, hledání slov souznačných, souzvučných, rýmů
- procvičování básní a koled s tématem Vánoc
- nepečené cukroví
- poslech vánočních koled, navození pěkné předvánoční atmosféry
- vánoční přáníčka – různé techniky
- vánoční zdobení třídy, zdobení stromečku
- zdobení stromečku pro ptáčky a zvířátka v lese

Očekávané výstupy, dítě:

- Zvládá prostorovou orientaci, zachovává správné držení těla, vědomě napodobuje jednoduchý pohyb, sladí pohyb s rytmem a hudbou.
- Formuluje otázky, odpovídá a aktivně se zajímá.
- Navazuje kontakty s dětmi i dospělými - spolupracuje s ostatními.
- Uplatňuje návyky v základních formách společenského chování – chápe, že každý má svou roli např. v rodině, ve škole.
- Pomáhá pečovat o okolí.

ZIMA ČARUJE

Tento blok se zaměřuje na nejchladnější období roku a vše, co tento čas přírodě a lidem přináší. Věnuje se proměnám v přírodním prostředí, přezimování zvířat a vegetace, zimní počasí. Sněhová pokrývka poskytuje příležitost pro zimní hry, sporty, pozorování a experimentování. Zima je také časem tradičního masopustu, karnevalů, bálů, hudby a zpěvu. Nepříznivé počasí nabízí také možnost zanořit se do fantazijního světa pohádek, příběhů a sledování uměleckého představení.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Rozvoj koordinace pohybu, ovládnutí pohybového aparátu
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- Kultivace a rozvoj představivosti a fantazie
- Rozvíjení schopnosti sebeovládání
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- Vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí

Navrhované činnosti:

- zdravotní cviky s důrazem na správné držení těla, na procvičování nožní klenby
- pohybové hry s lezením
- pohybové hry s míčem, koulení, házení, chytání
- dramatizace některých pohádek, příběhů
- hodnocení chování postav, správné vystižení jejich charakteru
- hledání poučení z bajek a jiných příběhů
- dramatizace některých pohádek, příběhů
- povídání, kdo je spisovatel, kdo ilustrátor
- výstava nejoblíbenějších knížek přinesených z domova
- karnevalové masky
- masopustní zvyky a tradice
- opakování jednoduchých lidových písní
- hry na ozvěnu – umět zopakovat jednoduchou melodii, vyťukat daný rytmus
- vyprávění o prožitcích z Vánoc
- seznamování s lidovou moudrostí – přísloví, rčení, pranostiky
- vytleskávání slabik ve slově, počáteční písmeno ve slově
- logické hry
- poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů
- rytmizace a melodizace říkadel
- Tři králové – výtvarné či dramatické ztvárnění
- výtvarné zpracování sněhuláka
- vločky – vystřihování
- krmítka pro ptáčky - krmení

Očekávané výstupy, dítě:

- Samostatně se svléká, obléká, ví, co si má obléknout nejdříve, co potom, samostatně se obouvá, zapíná zipy, knoflíky, zaváže tkaničku, oblečení si uklidí na určené místo.
- Pohybuje se rytmicky, doprovází pohyb zpěvem, dodržuje rytmus, zachází správně s jednoduchými rytmickými nástroji.

- Soustředěně naslouchá příběhu, zachytí hlavní myšlenku, převypráví děj, používá souvětí, vyjádří myšlenku, má přiměřeně bohatou slovní zásobu, správně určuje a pojmenovává věci a jevy ve svém okolí.
- Rozvíjí a obohacuje hru podle své představivosti, vyjadřuje své fantazijní představy v tvořivých činnostech – pohybových, dramatických, výtvarných, hudebních.
- Prožívá a dětským způsobem dokáže projevit, co cítí, snaží se ovládat své afektivní chování, zvládá odložit splnění svých osobních přání.
- Aktivně komunikuje s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vypráví, povídá, poslouchá, naslouchá druhému).
- Sleduje se zájmem uměleckou produkci, vyjadřuje a hodnotí prožitky, v kulturních místech respektuje dohodnutá pravidla, neruší ostatní při vnímání umění.
- Má základní poznatky o změnách v přírodě v zimním období, dokáže je pozorovat a pojmenovat, má povědomí o tom, jak přezimují některá zvířata, ptáci a rostliny, jak je může člověk v zimě chránit či podporovat.

JARNÍ PROBUZENÍ

Tento blok se věnuje příchodu jara, probouzející se přírodě, narození, vývoji a růstu rostlin a živočichů. Jaro přináší také velikonoční svátky, tradiční oslavy příchodu jara a lidové zvyky. Teplejší počasí dává více možností přenášet činnosti do venkovního prostředí, zkoumat blízké i vzdálenější okolí, pohybovat se v terénu, hrát venkovní hry, zdolávat přírodní překážky. Blok se zaměřuje také na uvědomování možného nebezpečí a dodržování bezpečného chování během venkovních her a pohybu v přírodě či na silnici.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky
- Rozvoj fyzické zdatnosti
- Rozvoj paměti a kultivovaného projevu
- Rozvoj poznávacích schopností, orientace v prostoru a čase
- Získávání sebedůvěry
- Rozvoj interaktivních dovedností
- Osvojování základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Vytváření správných návyků při pohybu po komunikacích, bezpečnost

Navrhované činnosti:

- orientace v prostoru, chůze vzad
- rovnovážná cvičení
- chůze v terénu, zdolávání přírodních překážek
- pozorování změn v přírodě na zahradě i při vycházkách do lesa
- kresba jarních květin dle živé předlohy
- hudebně pohybové hry s jarní tematikou, rozpočítadla, říkadla
- vynášení Morany
- výtvarné činnosti s Velikonoční tematikou
- sázení rostlin – semínko, klíček, lístek
- sestavování zvířecích rodin, pojmenování mláďat

- pantomima, hra na zvířátka
- využití pracovních listů, omalovánek
- poslech písniček s námětem jara
- modelování dopravních prostředků
- kresba dopravních značek
- pohybové hry na dopravní prostředky
- vycházky po obci, hledání dopravních značek

Očekávané výstupy, dítě:

- Pohybuje se koordinovaně a jistě v různém přírodním terénu, vyrovnává svalové dysbalance v běžném pohybu, zvládne různé druhy lezení, zdolává překážky.
- Dokáže být pohybově aktivní po delší dobu v řízené i spontánní aktivitě, běhá, skáče, pohybuje se bezpečně ve skupině dětí.
- Zapamatuje si krátké říkanky, básničky, písničky, dokáže je samostatně reprodukovat, přijme a zvládne jednoduchou dramatickou úlohu.
- Rozlišuje a používá základní prostorové pojmy, orientuje se v prostoru podle slovních pokynů, rozlišuje vzájemnou polohu dvou objektů, orientuje se v časových údajích v rámci dne, rozlišuje roční období.
- Rozumí a používá základní pojmy, označující velikost a hmotnost, dokáže porovnat a uspořádat předměty podle stanoveného pravidla.
- Přirozeně projevuje radost z poznaného a zvládnutého (raduje se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, výrobek).
- Vyhledává partnera pro hru, domlouvá se, vyjednává, respektuje názor jiného dítěte, domluví se na společném řešení.
- Má elementární povědomí o tom, k jakým proměnám a vývoji dochází v jarní přírodě, dokáže je pozorovat a pojmenovat, ví jak se starat o rostliny, chová se ohleduplně k živým tvorům.
- Dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybu po veřejných komunikacích, pozná barvy semaforu.

CESTIČKA K DOMOVU

Tento blok nám připomíná význam a důležitost rodiny pro výchovu, život jedince a celé společnosti.

Také se zaměřuje na poznávání a prozkoumávání přírody v nejbližším okolí, kde dítě žije, formou seznamování, pokusů. Vede nás k úctě a kladnému vztahu k životnímu prostředí, které se musí chránit a vylepšovat a ne poškozovat a ničit. Vzbuzuje u dětí zájem o spontánní hry venku, tvoření z přírodnin, zahradničení, sledování ekosystému a zapojení se do ekologie – třídění odpadu.

Dílicí vzdělávací cíle:

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- poznávání jiných kultur, vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností

- rozvíjení dovedností spolupracovat při hře i ostatních činnostech, vzájemně si pomáhat,
- podporování rozvoje a kultivace mravního vnímání, cítění a prožívání
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s rodinou, lidmi, společností
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije
- seznámení se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu

Navrhované činnosti:

- běh v terénu s překážkami
- chůze po kládách, rovnováha
- nácvik správného držení těla
- cvičení v přírodě
- povídání o rodině
- kresba maminky
- didaktické hry k rozvoji správné výslovnosti, souvislého vyjadřování
- čtení krátkých lidových pohádek, hledání vtipu, poučení v pohádce
- pohybová improvizace na hudbu
- rytmizace říkadel
- výroba dárku ke Dni matek
- recyklohraní
- koláže z přírodnin
- vysvětlení pojmu stát, hlavní město, státní vlajka
- vyprávění o místech, která jsme navštívili
- prohlížení obrázků, fotografií, pohlednic
- poslech hudby různých kontinentů
- navlékání korálků
- rozhovory nad atlasem světa, prohlížení encyklopedií, glóbus
- vycházky k řece
- námětová hra Na námořníky

Očekávané výstupy, dítě:

- Pomáhá pečovat o životní prostředí v okolí MŠ, všímá si a pozoruje přírodní, kulturní objekty a jevy, třídí správně odpad.
- Vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách, komunikuje.
- Rozlišuje co je zdraví prospěšné a co ne, všímá si nepořádků a škod, upozorňuje na ně.
- Chápe, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí) že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- Těší se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás a zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí výtvarných dovedností a technik (kreslí, používá a rozpoznává barvy, konstruuje, tvoří z papíru, tvoří a vyrábí z přírodních materiálů).
- Vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí.
- Má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

- Postupuje a učí se podle pokynů, chápe prostorové pojmy.
- Zvládá zacházení a manipulaci s jednoduchým náčiním.
- Chápe význam rodiny a jejích členů, zná své jméno, vyjmenuje členy své rodiny, Zná své bydliště, název obce, orientuje se v nejbližším okolí.

SLUNÍČKO NÁS HŘEJE

Tento blok se zaměřuje na nejteplejší část roku – nastupující léto. Dává možnost přenášet veškeré činnosti na školní zahradu nebo vycházku k řece, do lesa. Poznáváme okolí, sledujeme rozmanitosti a změny v přírodě, využíváme různé materiály ke kreativě. Dává příležitost se seznámit s životem hmyzu, brouků i vodní říše. Věnuje se koloběhu vody a významu vody pro život.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů a uvědomění si vlastního těla
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti, fantazie a procvičování jemné motoriky
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- prohlubování citové vazby k rodině, kamarádství, umět rozlišit dobré a špatné chování
- rozvoj paměti a pozornosti

Navrhované činnost:

- jízda na koloběžce, odrážedle, skákání přes švihadlo, skákání panáka, hra na pískovišti
- zalévání rostlin a starání se o ně
- sledování kompostu
- ochutnávání letního ovoce, pojmenovávání
- tvoření z přírodnin
- vycházky do přírody, k vodním tokům
- pouštění papírových lodiček
- pozorování hmyzu, stavění domečků
- návštěva místního včelaře
- opakování písní a básní za celý školní rok
- vyprávění o nadcházejících prázdninách
- skládání origami
- stříhání s barevných papírů
- hry a pokusy s vodou

Očekávané výstupy, dítě:

- Zvládá pohyb na odrážedle, kole, umí vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu, hází a chytá míč.
- Vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno, vede spontánně rozhovor, domluví se slovy i gesty, učí se nová slova a aktivně je používá.
- Rozlišuje některé obrazové symboly – dopravní značky, semafor.

- Uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky, umí je vyjádřit i ovládnout.
- Spolupracuje s ostatními, dodržuje pravidla.
- Uvědomuje si nebezpečí a rizika, se kterými se může ve svém okolí setkat, má povědomí o tom, jak se chránit, kde v případě potřeby hledat pomoc.
- Chápe, že číslovka obsahuje počet, rozpoznává základní geometrické tvary a číselnou řadu.

5.1. Školní projekty

- Recyklohraní – spolupráce se školou
- Celé Česko čte dětem – zapojení prarodičů do čtení ve školce

5.2. Rozšiřující nabídka MŠ v průběhu školního roku

- divadelní představení
- dětské karnevaly – Masopust, Čarodějnice
- kavárna pro maminky
- den stromů ve spolupráci se ZŠ
- Mikulášská nadílka
- Vánoční besídka
- lyžování
- plavání
- vystoupení u rozsvěcení vánočního stromu
- Den dětí, školní výlet
- rozloučení s předškoláky

6. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

Co sleduje v rámci školy

Vnitřní hodnocení

- soulad ŠVP s RVP PV
- podmínky pro plnění ŠVP – materiální, technické, hygienické, psychosociální (daří-li se podmínky zkvalitňovat)
- prostředí školy
- vhodnost a přiměřenost výběru hlavních, dílčích a specifických cílů
- stupeň splnění hlavních cílů
- variabilita výběru činností a jejich prostupnost
- aktivita a kreativita pedagoga a jeho přístup k dětem
- spolupráce pedagogického sboru
- hodnocení práce ředitelem, jinými pedagogy

Vnější hodnocení

- spolupráce pedagogů s rodiči
- otevřenost a vstřícnost školy

Co sleduje v rámci třídy

Hodnocení integrovaných bloků

- využití a přístup k adaptačnímu programu
- vhodnost a přiměřenost výběru témat, forem, metod práce
- variabilitu činností, návaznost, prostupnost
- otevřenost vzdělávacího programu
- stupeň splnění dílčích a specifických cílů
- atmosféru třídy
- úroveň vzájemných vztahů mezi dětmi
- způsob řešení eventuálních konfliktních situací
- sledování a hodnocení výsledků celé třídy

Hodnocení jednotlivců – evaluační karta (3x za rok)

- spokojenost a vyrovnanost dítěte
- úroveň samostatnosti dítěte a aktivita zapojení se dítěte do činností
- sledování a hodnocení výsledků rozvojových a učebních pokroků dítěte
- stupeň dosažení očekávaných vzdělávacích pokroků
- rozlišení a zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte

Sebereflexe

- vyváženost řízených a spontánních činností
- respektování individuálních potřeb dítěte
- přístup učitele k dítěti
- rozpoznání a zhodnocení pokroků ve vzdělání dítěte
- svobodný samostatný výběr činnosti dítětem
- dostatečné využívání metod prožitkového a situačního učení
- vzor a příklad v chování
- kreativita, aktivita, flexibilita, spolupráce
- spolupráce a komunikace s rodiči